مقاله پژوهشی
مجله دانشگاه علوم پزشکی رفسنجان
دوره دوازدهم، اردیبهشت ۱۳۹۲، ۱۳۶-۱۲۷

ارزیابی میزان دقت داوران یکی از مجلات علمی پژوهشی فارسی زبان در تشخیص اصلاحات مورد نیاز یک مقاله علمی ارسالی؛ سال ۱۳۸۹

رضا وزیری‌نژاد[۱]، محسن رضائیان[۲]، محسن تقوی[۳]

دریافت مقاله: ۹۰/۹/۲۱ ارسال مقاله به نویسنده جهت اصلاح: ۹۱/۱/۲۲ دریافت اصلاحیه از نویسنده: ۹۱/۷/۲۳ پذیرش مقاله: ۹۱/۷/۳۰

چکیده

زمینه و هدف: عبور از سد مرور همتایان است که آخرین نقاط ضعف موجود در نوشتار یک محقق را مرتفع نموده و آن را واجد شرایط چاپ در مجلات علمی می‌سازد. این مطالعه، به منظور ارزیابی میزان دقت همتایان علمی در یکی از مجلات علمی و پژوهشی دانشگاه‌های علوم پزشکی کشور در تشخیص اصلاحات مورد نیاز یک مقاله ارسالی طراحی گردیده است.

مواد و روش‌ها: در این مطالعه توصیفی، مقاله‌ای که براساس نتایج یک طرح تحقیقاتی به منظور انتشار به یکی از مجلات علمی فرستاده شده بود، برای ۳۰ نفر از همتایان علمی مرتبط به موضوع ارسال گردید. این برنامه مطابق روال معمول داوری مقالات انجام شد. چک‌لیست بدون نام مطالعه، دارای ۹ سؤال ویژه بود و توسط یکی از کارشناسان طرح تکمیل گردید. اطلاعات پس از ورود به رایانه توسط آزمون‌های آمار توصیفی مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفتند.

یافته‌ها: تعداد ۱۴ نفر (۴۶/۶٪) در مهلت زمانی مقرر نتیجه بررسی خود را به دفتر مجله ارسال نمودند. ۵ نفر همتای خارج و ۹ نفر همتای درون دانشگاه بودند. از این تعداد، ۹ نفر (۶۴/۳٪) زن و ۵ نفر (۳۵/۷٪) مرد بوده‌اند. به جز در یک مورد از مجموع ۹ مورد ایرادات موجود، در سایر موارد داوران داخلی در تشخیص موارد موفق‌تر بودند. هیچ یک از ایرادات موجود، توسط تمامی داوران تشخیص داده نشده بود. ایراد مربوط به "حجم نمونه" بیشترین درصد گزارش ۶۴/۳٪توسط داوران را به‌خود اختصاص می‌داد.

نتیجه‌گیری: وضعیت داوری همتایان همکار با مجله علمی مورد بررسی، در پاره‌ای موارد نیازمند بهبود و ارتقا می‌باشد و بایستی مداخلات متناسب انجام شود. انجام مطالعات جامع‌تر که تعداد بیشتری از مجلات و همتایان همکار را شامل شود، توصیه می‌گردد.

واژه‌های کلیدی: میزان دقت، همتایان مروری، مجله علمی، مقالات، داوران

مقدمه

۱- دانشیار گروه آموزشی پزشکی اجتماعی، دانشگاه علوم پزشکی رفسنجان، مرکز تحقیقات مؤلفه‌های اجتماعی سلامت،رفسنجان، ایران
۲- (نویسنده مسئول) استاد گروه آموزشی پزشکی اجتماعی، دانشگاه علوم پزشکی رفسنجان، رفسنجان، ایران
تلفن: ۵۲۳۴۰۰۳-۰۳۹۱، دورنگار: ۵۲۲۵۲۰۹-۰۳۹۱، پست الکترونیکی: moeygmr2@yahoo.co.uk
۳- استادیار گروه آموزشی آناتومی، دانشگاه علوم پزشکی رفسنجان، رفسنجان، ایران

[Downloaded from journal.rums.ac.ir on 2026-11-08]

[DOR: 20.1001.1.17353165.1392.12.2.4.0]

شاید بدرستی بتوان ادعا نمود کـه مهـم‌تـرین رسـالت دانشگاه تولید علم است. محصولات علمی تولیـد شـده در دانشگاه به دلایل گوناگون بایستی منتشر گردنـد. بهتـرین ابزار برای رسیدن به این مقصود استفاده از مجلات علمـی و تخصصی است [۲-۱]. در این مسیر و به منظـور انتشـار مطالب و یافته‌های جدید علمی، عبور از غربال مهـم مـرور همتایان اجتناب‌ناپذیر است.

عبور از سـد اصـلاحات و پیشـنهادات حاصـل از مـرور همتایان است که آخرین نقـاط ضـعف موجـود در نوشـتار فرد عالم و محقق را بر اساس نظرات دقیـق داوران مرتفـع نموده و بر اساس قضاوت داوران به بهترین شکل ممکن به اوراق منتشر مجلات علمی می‌سپارد [۳].

قضاوت همتایان علمی ممکن است بـه اشـتباه امکـان انتشار مطلب علمی ارزشمندی را که گاهی می‌تواند نقـش مهمی در عرصه علم ایفا نماید از آن بگیرد و یا بـه عکـس موجب انتشار مطالبی گردد که بـه روش علمـی و صـحیح حاصل نشده‌اند [۵-۴]. بنـابراین، اهمیـت دقـت در مـرور همتایان و قضاوت در مورد مطالب علمی منـدرج در مـتن مقاله ارسالی و روش‌های مورد اسـتفاده در تحقیـق انجـام شـده، در تعیـین سرنوشـت مطالـب مـذکور را مـی‌تـوان بسادگی دریافت [۶].

تجربـه بسـیاری از همکـاران محقـق در ارسـال نتـایج علمی بعضی از کارهای علمی آنها در برخی مجلات علمـی نشان می‌دهد که متأسفانه گاهی مطالبی که از نظـر خـود محقق چندان ارزشمند نیستند، چاپ می‌شوند و در عوض مطالبی که شایسته انتشار در مجـلات خـوب مـی‌باشـند، مورد پذیرش قرار نمی‌گیرند. دلیل این‌گونه خطاهـا، عـدم وجود دقت و توانایی علمی کافی همتایان علمی است کـه سهواً موجب آن می‌شوند [۷]. البته بایسـتی پـذیرفت کـه میزان شـناخت دقیـق سـردبیر و سـایر همکـاران هیئـت تحریریـه از همتایـان علمـی کـه بـا تخصـص و تجربیـات متفاوت با مجله علمی همکاری می‌نمایند، در ایـن مسـیر تعیین‌کننـده خواهـد بـود. از جملـه مهـم‌تـرین اقـدامات می‌توان در اولین قدم، برای ارتقاء کیفیت مقالات منتشره، به ارزیابی وضعیت داوری مقالات توسـط همکـاران همتـا پرداخت [۸].

بـا توجـه بـه اهمیـت قضـاوت و نیـز اصـلاحات و پیشنهادهای همتایان در انتشار مطالب علمـی موجـود در مقالات علمی؛ این مطالعه به منظور ارزشیابی میزان دقـت و نقاط ضعف و قـوت همتایـان علمـی همکـار در یکـی از مجلات علمی و پژوهشی دانشگاه‌های علوم پزشکی کشـور در تشخیص اصلاحات مورد نیاز یک مقاله ارسالی در سال ۱۳۸۹ طراحی گردیده است. نتایج حاصل از مطالعه حاضر می‌تواند اطلاعـات مهمـی را در رابطـه بـا میـزان دقـت و توانایی همتایان این مجله و شاید مجموعه مجلات علمـی کشور در حـوزه بهداشـت؛ درمـان و آمـوزش پزشـکی در اختیار همکاران مسئول در این مجلات قرار دهد.

مواد و روش‌ها

در این مطالعه توصیفی، مقاله‌ای از پیش نوشته که بـر اساس نتایج یک طرح تحقیقاتی بـرای انتشـار بـه یکـی از مجلات علمی و پژوهشی فرسـتاده شـده بـود، بـه منظـور دریافـت نظـرات و پیشـنهادات علمـی و روش‌شناسـی بـه مجموعه همتایان علمی مرتبط بـه موضـوع مـورد بررسـی ارسـال گردیـد. پـس از بررسـی دقیـق مقالـه مـورد نظـر، تعدادی از شایع‌ترین ایرادات موجود در مقالات ارسالی بـه مجله؛ درون آن لحاظ شد و جهت دریافت نظرات همتایان برای تعداد ۳۰ نفر از آنها فرسـتاده شـد. لازم بـه توضـیح

[Downloaded from journal.rums.ac.ir on 2026-11-08]

[DOR: 20.1001.1.17353165.1392.12.2.4.0]

است که داوران همکار با مجله علمی در دو دسته داخل دانشگاه و خارج دانشگاه قرار می‌گرفتند.

جمعیت هدف مورد مطالعه مجموعه همکارانی بودند که به عنوان داور با یکی از مجلات علمی و پژوهشی کشور همکاری می‌نمودند. در این مطالعه تصمیم گرفته شد تا تقریباً ۵۰٪ این همکاران وارد مطالعه گردند. به منظور این که بتوان از تمامی همکاران همتا در این مطالعه استفاده نمود، عمدتاً ایرادات لحاظ شده در مقاله ارسالی شامل موارد روش‌شناسی بود و ایرادات تخصصی و علمی که نیاز به اطلاعات علمی تخصصی داشته باشد، در نظر گرفته نشده بود. ایرادات به‌صورتی در نظر گرفته شده بودند که یافتن آنها نشان‌دهنده دقت و توانایی همتایان در یافتن ایرادات عمومی و چارچوبی باشد.

این برنامه مطابق روال معمول داوری مقالات انجام شد با این تفاوت که در این مطالعه هیچ نامی از داوران و همتایان مورد بررسی بر روی چک‌لیست‌های مطالعه وارد نشده بود. چک‌لیست مطالعه دارای ۹ سؤال ویژه از قبیل: عدم وجود هدف مشخص در پاراگراف آخر بخش مقدمه، عدم بیان صحیح نوع مطالعه، اشاره و یا عدم اشاره به روایی و پایایی پرسش‌نامه، اشاره به حجم نمونه، توجه به ارایه صحیح جداول، توجه به بیان موارد مربوط به بحث و عدم بیان سایر مطالب در این بخش، توجه به ارایه صحیح منابع و مطابقت آنها با فرمت مجله، وجود پاراگراف نتیجه‌گیری در پایان بحث و اجتناب از تکرار مطالب چاپ شده قبلی (Duplication)، بود.

علاوه بر سؤالات ویژه، تعدادی سؤال به منظور ثبت اطلاعات دموگرافیک نیز به چک‌لیست اضافه شده بود. این چک‌لیست توسط یکی از کارشناسان طرح تکمیل گردید. اطلاعات جمع‌آوری شده که در یک دوره ۳ ماهه (از ابتدای مهر ماه ۱۳۸۹ تا پایان آذر ماه همان سال) به دست امده بود پس از ورود به رایانه در محیط SPSS نسخه ۱۴ مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت.

نتایج

از مجموع ۳۰ داوری که مقاله مورد نظر برای آنها ارسال شده بود، تعداد ۱۴ نفر (حدودا ۴۶/۶٪) در مهلت زمانی مقرر نتیجه بررسی خود را به دفتر مجله ارسال نمودند. از این تعداد ۵ نفر همتای خارج و ۹ نفر همتای درون دانشگاه بوده‌اند.

در بین همتایان شرکت‌کننده ۹ نفر (۶۴/۳٪) زن و ۵ نفر (۳۵/۷٪) مرد بودند. حدود ۶۴٪ (۹ نفر) همتایان تحت بررسی دارای رتبه مربی و مابقی آنها (۳۶٪، ۵ نفر) استادیار بوده‌اند. در جدول یک اطلاعات مربوط به وضعیت افراد مورد مطالعه در دو گروه همتایان داخلی و خارجی و بر اساس دقت و توانایی این افراد در تشخیص ایرادات تحت بررسی نمایش داده شده است.

[Downloaded from journal.rums.ac.ir on 2026-11-08]

[DOR: 20.1001.1.17353165.1392.12.2.4.0]

جدول ۱- توزیع فراوانی افراد تحت بررسی بر اساس داخلی یا خارجی بودن داور (از دانشگاه) گزارش ایرادات تحت بررسی

ایرادات	همتای همکار		
	داخلی	خارجی	جمع
	تعداد (درصد)	تعداد (درصد)	تعداد (درصد)
بیان هدف	بلی	۴ (۴۴/۴)	۱ (۲۰)	۵ (۳۵/۷)
	خیر	۵ (۵۵/۶)	۴ (۸۰)	۹ (۶۴/۳)
بیان روایی و پایایی	بلی	۲ (۲۲/۲)	۰ (۰)	۲ (۱۴/۳)
	خیر	۷ (۷۷/۸)	۵ (۱۰۰)	۱۲ (۸۴/۷)
حجم نمونه	بلی	۶ (۶۶/۷)	۳ (۶۰)	۹ (۶۴/۳)
	خیر	۳ (۳۳/۳)	۲ (۴۰)	۵ (۳۵/۷)
جداول	بلی	۳ (۳۳/۳)	۱ (۲۰)	۴ (۲۸/۶)
	خیر	۶ (۶۶/۷)	۴ (۸۰)	۱۰ (۷۱/۴)
بحث	بلی	۴ (۴۴/۴)	۱ (۲۰)	۵ (۳۵/۷)
	خیر	۵ (۵۵/۶)	۴ (۸۰)	۹ (۶۴/۳)
رفرنس (به روز نبودن)	بلی	۰ (۰)	۰ (۰)	۰ (۰/۰)
	خیر	۹ (۱۰۰)	۵ (۱۰۰)	۱۴ (۱۰۰)
رفرنس (فرمت مجله)	بلی	۱ (۱۱/۱)	۰ (۰)	۱ (۷/۱)
	خیر	۸ (۸۸/۹)	۵ (۱۰۰)	۱۳ (۹۲/۸)
نتیجه‌گیری	بلی	۶ (۶۶/۷)	۱ (۲۰)	۷ (۵۰/۰)
	خیر	۳ (۳۳/۳)	۴ (۸۰)	۷ (۵۰/۰)
تکرار مطالب قدیمی	بلی	۲ (۲۲/۲)	۰ (۰)	۲ (۱۴/۳)
	خیر	۷ (۷۷/۸)	۵ (۱۰۰)	۱۲ (۸۵/۷)

به طوری که نتایج نشان می‌دهد به جز در یک مورد از مجموع ۹ مورد ایرادات موجود، در سایر موارد درصد بیشتری از داوران داخلی در تشخیص موارد موفق بوده‌اند. بیشترین مورد اختلاف در رابطه با عدم وجود پاراگراف نتیجه‌گیری در پایان قسمت بحث بوده است. چنانچه در کل و بدون در نظر گرفتن متغیر داخلی و یا خارجی بودن همتایان، به نتایج توجه شود در هیچ یک از موارد ایرادات توسط تمامی داوران تشخیص داده نشده است و در بین تمام موارد، ایراد مربوط به "تعداد افراد موجود در نمونه مورد بررسی" بیشتر از سایر ایرادات توسط داوران تشخیص داده شد به طوری که ۶۴/۳٪ (۹ نفر) از داوران این مورد را گزارش نموده‌اند.

[Downloaded from journal.rums.ac.ir on 2026-11-08]

[DOR: 20.1001.1.17353165.1392.12.2.4.0]

جدول۲- توزیع فراوانی افراد تحت بررسی بر اساس جنسیت و وضعیت گزارش ایرادات تحت بررسی

ایرادات		همتای همکار		جمع
		زن	مرد	
		تعداد (درصد)	تعداد (درصد)	تعداد (درصد)
بیان هدف	بلی	۴ (۴۴/۴)	۱ (۲۰)	۵ (۳۵/۷)
	خیر	۵ (۵۵/۶)	۴ (۸۰)	۹ (۶۴/۳)
بیان روایی و پایایی	بلی	۲ (۲۲/۲)	۰ (۰)	۲ (۱۴/۳)
	خیر	۷ (۷۷/۸)	۵ (۱۰۰)	۱۲ (۸۴/۷)
حجم نمونه	بلی	۴ (۴۴/۴)	۵ (۱۰۰)	۹ (۶۴/۳)
	خیر	۵ (۵۵/۶)	۰ (۰)	۵ (۳۵/۷)
جداول	بلی	۲ (۲۲/۲)	۲ (۴۰)	۴ (۲۸/۶)
	خیر	۷ (۷۷/۸)	۳ (۶۰)	۱۰ (۷۱/۴)
بحث	بلی	۴ (۴۴/۴)	۱ (۲۰)	۵ (۳۵/۷)
	خیر	۵ (۵۵/۶)	۴ (۸۰)	۹ (۶۴/۳)
رفرنس (به روز نبودن)	بلی	۰ (۰)	۰ (۰)	۰ (۰)
	خیر	۹ (۱۰۰)	۵ (۱۰۰)	۱۴ (۱۰۰)
رفرنس (فرمت مجله)	بلی	۱ (۱۱/۱)	۰ (۰)	۱ (۷/۱)
	خیر	۸ (۸۸/۹)	۵ (۱۰۰)	۱۳ (۹۲/۸)
نتیجه‌گیری	بلی	۵ (۵۵/۶)	۲ (۴۰)	۷ (۵۰)
	خیر	۴ (۴۴/۴)	۳ (۶۰)	۷ (۵۰)
تکرار مطالب قدیمی	بلی	۲ (۲۲/۲)	۰ (۰)	۲ (۱۴/۳)
	خیر	۷ (۷۷/۸)	۵ (۱۰۰)	۱۲ (۸۵/۷)

اطلاعات مربوط به میزان دقت همتایان مورد بررسی بر اساس جنسیت آنها در تشخیص ایرادات موجود، در جدول ۲ آمده است. نتایج این جدول نشان می‌دهد که به جز در موارد مربوط به حجم نمونه و ایراد موجود در ارایه جداول، در سایر موارد گروه همتایان زن در تشخیص موارد ایراد نسبت به گروه همتایان مرد موفق‌تر و دقیق‌تر بوده‌اند. البته همان‌گونه که در جدول مشخص است هیچ‌کدام از دو گروه همتایان زن و مرد موفق به تشخیص کامل ایرادات نشده‌اند.

بحث

نتایج مطالعه حاضر در نوع خود می‌تواند استفاده‌های کاربردی زیادی در جهت تقویت و افزایش میزان دقت و نیز برگزاری کارگاه‌های آموزشی هدفمند داشته باشد. نتایج نشان داد با وجود آن که درصد بالایی از همتایان

[Downloaded from journal.rums.ac.ir on 2026-11-08]

[DOR: 20.1001.1.17353165.1392.12.2.4.0]

همکـار در مجلـه مـورد بررسـی، در تشـخیص پـاره‌ای از ایرادات موفق بوده‌اند ولی در تشـخیص بعضـی از ایـرادات مهم دچار مشـکل مـی‌باشـند. هرچنـد، تشـخیص دلایـل احتمالی آن نیـاز بـه انجـام مطالعـات بیشـتر دارد، نتـایج مطالعه حاضر نشان می‌دهد که انجام مداخلات هدفمند در تقویت وضعیت موجود لازم می‌باشد. این نتایج با یافته‌های مطالعه انجام شده بر روی تعدادی از مجلات مهم‌تر کشـور نیجریه همخوانی دارد و این نتیجه از یافته‌های آن مطالعه نیز به‌خوبی احساس می‌گردد [۴]. در ایـن مطالعـه نشـان داده شده است که مداخلات بعدی ناشـی از مطالـب ارایـه شـده در مجـلات مربوطـه کـه بایسـتی موجـب بهبـود روش‌های مراقبـت از بیمـاران در نیجریـه گـردد، نیازمنـد بهبود وضعیت ارزشـیابی مطالـب چـاپی توسـط همتایـان مربوط می‌باشد.

یکـی دیگـر از شـاخص‌هـای مربـوط بـه ارزش علمـی مجلات علمی دنیا، میـزان اسـتفاده از مطالـب موجـود در مقالات چاپی آنها است، بـه طـوری کـه اسـتفاده هـر چـه بیشتر از مقالات منتشره توسـط مجلـه علمـی- پژوهشـی برای آن مجله بسیار ارزشـمند بـوده و در سراسـر دنیـا از جملـه مهـم‌تـرین روش‌هـای ارزشـیابی مجـلات علمـی- پژوهشی است [۹]. این اسـتفاده غالبـاً متکـی بـر کیفیـت مطالب چاپ شده است که بدون شک نشان‌دهنـده میـزان دقت همتایـان و داوران علمـی مقـالات بـه چـاپ رسـیده می‌باشد. به عبـارت دیگـر، میـزان ارزش علمـی مقـالات و به‌عبارتی مجلات علمی در سراسر دنیا، وابسـته بـه میـزان دقت و توانـایی علمـی داوران آنهـاسـت. نتـایج حاصـل از مطالعه حاضر نشان داد که برای دسترسی مجـلات علمـی موجود در کشور به سطحی که بیشترین ارجاعات علمی را داشته باشند، نیازمند بهبود و ارتقا وضعیت داوری همتایان همکار در مجلات خـود هسـتیم. در نتـایج حاصـل از ایـن مطالعه می‌توان به‌خوبی موارد و جنبه‌هـای مـورد نیـاز بـه بهبـود را تشـخیص داد. اگرچـه انجـام مطالعـات بیشـتر و جامع‌تر که درصد و تعداد بیشتری از مجلات علمی کشـور را در بر گیرد، می‌تواند در این مسیر به غایت مهم و مثمـر ثمر باشد.

Landy و همکـارانش میـزان آمـوزش‌هـای دریـافتی اخلاق پزشکی را در بین همتایان علمی تعدادی از مجلات مهـم علـوم پزشـکی و مجـلات اخـلاق پزشـکی مقایسـه نموده‌اند و نتیجه گرفته‌اند که نیاز به آموزش‌هـای اخـلاق پزشکی در بین همتایان علمی وجود دارد [۱۰].

البته نتایج یک مطالعه که توسط Rochon و همکـاران انجـام شـد نشـان داد بـا وجـود آن کـه داوری همتایـان می‌تواند کیفیت توضیحات موجود در بخـش روش‌شناسـی را افزایش دهد، ممکن اسـت در پـاره‌ای مـوارد منجـر بـه کـاهش بعضـی خصوصـیات دیگـر مطالعـه، مـثلاً کـاهش سهولت درک مطالب گردد [۱۱].

در مطالعات دیگری مشخص گردید که در بین مجلات علمی تخصصی پوست و غدد، گروه علمی Cochrane بیش از همتایان دیگر خود در سایر مجلات تخصصـی پوسـت و غدد در داوری و قضاوت خود نسـبت بـه مقـالات مـروری مربوطه سخت‌گیری می‌نمایند و این سخت‌گیری منجر بـه افزایش کیفیت مقالات چاپی گردیده است [۱۴-۱۲].

آنچه اهمیت نتایج مطالعه حاضر را نشان می‌دهد ایـن است که به خوبی می‌توان پاره‌ای از نکـات مثبـت و منفـی وضعیت داوری همتایان همکار در مجلـه مـورد بررسـی را یافت. به طور مثال، نتایج موجود در جداول ارایـه شـده در این مطالعه نشان می‌دهند که این مجلـه نیازمنـد تجدیـد نظر در مورد داوران خارج از دانشگاهی خود می‌باشد. نکته

[Downloaded from journal.rums.ac.ir on 2026-11-08]

[DOR: 20.1001.1.17353165.1392.12.2.4.0]

دیگر این که نتایج به خوبی نشان می‌دهند همتایان همکار با مجله به اندازه کافی هنگام بررسی مقالات دریافتی به جستجوی اینترنتی نمی‌پردازند که در این صورت در یافتن موارد تکرار چاپ موفق نخواهند بود. این نتایج و بسیاری از نتایج دیگر که از جداول منتشره در این مقاله دریافت می‌گردد، انجام مداخلات متناسب را پیشنهاد می‌نماید. به طور یقین می‌توان راهبردهای مؤثری را به منظور تقویت موارد مربوطه به صورت مداخلات خاص و یا عام یافت و به کار برد.

لازم به توجه است که شاید دلیل پایین بودن سطح دقت بدست آمده در این مطالعه، جمع‌آوری اطلاعات مورد نیاز در یک دوره زمانی محدود باشد که این عامل می‌تواند منجر به این شده باشد که همکاران همتا در یک محدوده زمانی کوتاه فرصت کافی برای مطالعه دقیق مقاله مورد نظر نداشته‌اند و پر واضح است که همتایانی که با دقت بیشتر به داوری می‌پردازند ممکن است به طور خودبخود از مطالعه حذف شده باشند. مطالعه بیشتر در این مورد ضروری می‌باشد.

نتیجه‌گیری

به‌طور کلی، نتایج مطالعه حاضر نشان می‌دهد که وضعیت داوری همتایان همکار با مجله علمی مورد بررسی در پاره‌ای موارد نیازمند بهبود و ارتقا می‌باشد و بایستی مداخلات متناسب انجام شود. البته انجام مطالعات جامع‌تر که تعداد بیشتری از مجلات و نیز تعداد بیشتری از همتایان همکار را شامل شود، توصیه می‌گردد.

تشکر و قدردانی

نویسندگان بدین‌وسیله از تمامی همکارانی که در انجام مطالعه حاضر یاریگر آن‌ها بوده‌اند، به ویژه همکاران همتا و سایر شرکت‌کنندگان در مطالعه نهایت تشکر را دارند. از دانشگاه علوم پزشکی رفسنجان و مرکز تحقیقات محیط کار و سلامت دانشگاه به‌واسطه حمایت مالی از طرح کمال تشکر به عمل می‌آید.

References

[1] Chew FS, Llewellyn K, Olsen KM. Electronic publishing in radiology: beginnings, current status, and expanding horizons. *J Am Coll Radiol* 2004; 1(10): 741-8.

[2] Modlin IM, Adler G, Alexander K, Arnold R, Brenner DA, Corazziari E, et al. Information assimilation and distribution challenges and goals for real and virtual journals. *J Clin Gastroenterol* 2005; 39(3): 181-8.

[3] Oermann MH, Nordstrom CK, Wilmes NA, Denison D, Webb SA, Featherston DE, et al. Information sources for developing the nursing literature. *Int J Nurs Stud* 2008; 45(4): 580-7.

[Downloaded from journal.rums.ac.ir on 2026-11-08]

[DOR: 20.1001.1.17353165.1392.12.2.4.0]

[4] Adeyemo WL, Aribaba OT, Bamgbose BO. Levels of evidence of published articles in major Nigerian medical journals: a critical appraisal. *Afr J Med Med Sci* 2008; 37(1): 65-70.

[5] Ng KH. Exploring new frontiers of electronic publishing in biomedical science. *Singapore Med J* 2009; 50(3): 230-4.

[6] Oermann MH, Nordstrom CK, Wilmes NA, Denison D, Webb SA, Featherston DE, et al. Dissemination of research in clinical nursing journals. *J Clin Nurs* 2008; 17(2): 149-56.

[7] Warlick SE, Vaughan KtL. Factors influencing publication choice: why faculty choose open access *Biomed Digit Libr* 2007; 4: 1.

[8] Bosch X. An open challenge. Open access and the challenges for scientific publishing. *EMBO Rep* 2008; 9(5): 404-8.

[9] Ma LS, Pan BR , Li WZ, Guo SY. Improved citation status of World Journal Gastroenterology in 2004: Analysis of all reference citations by WJG and citations of WJG articles by other SCI journals during 1998-2004. *World J Gastroenterol* 2005; 11(1): 1-6.

[10] Landy DC, Coverdale JH, McCullough LB, Sharp RR. Prepublication review of medical ethics research: cause for concern. *Acad Med*. 2009; 84(4): 495-7.

[11] Rochon PA, Bero LA, Bay AM, Gold JL, Dergal JM, Binns MA, et al. Comparison of review articles published in peer-reviewed and throwaway journals *JAMA*. 2002; 287(21): 2853-6.

[12] Lundh A, Knijnenburg SL, JÃ¸rgensen AW, van Dalen EC, Kremer LC. Quality of systematic reviews in pediatric oncology--a systematic review. *Cancer Treat Rev* 2009; 35(8): 645-52.

[13] Collier A, Heilig L, Schilling L, Williams H, Dellavalle RP. Cochrane Skin Group systematic reviews are more methodologically rigorous than other systematic reviews in dermatology. *Br J Dermatol* 2006; 155(6): 1230-5.

[14] Delaney A, Bagshaw SM, Ferland A, Laupland K, Manns B, Doig C. The quality of reports of critical care meta-analyses in the Cochrane Database of Systematic Reviews: an independent appraisal. *Crit Care Med* 2007; 35(2): 589-94.

[Downloaded from journal.rums.ac.ir on 2026-11-08]

[DOR: 20.1001.1.17353165.1392.12.2.4.0]

Assessing Peer Reviewer Comments on a Persian Language Manuscript Sent to an Iranian Scientific Journal, 2010

R. Vazirinejad[1], M. Rezaeian[2], M. Taghavi[3]

Received: 12/12/2011 Sent for Revision: 10/04/2012 Received Revised Manuscript: 14/10/2012 Accepted: 21/10/2012

Background and Objectives: Final corrections on a manuscript sent for publication in a scientific journal are suggested by reviewers. So this qualifies the paper with the least errors for publication. The present study aimed to assess the Persian language peer reviewers' comments on a manuscript sent to an Iranian Scientific Journal (journal of Rafsanjan university of medical sciences), 2010.

Materials and Methods: In this descriptive study, a manuscript which was sent to a scientific journal for publication was sent to 30 peer reviewers to obtain their comments. This approach was the routine method of the journal in peer reviewing the manuscripts. When peer reviewers' comments come back to the editorial office, a trained expert recorded the information on an anonymous checklist. The checklist included a list of nine items which were expected to be reported by peer reviewers as their comments. Data were analyzed using SPSS.

Results: Fourteen respondents (about 50%) sent their comments back in due date. Of these, five were affiliated with other universities and nine were affiliated to the journal university. Nine were female (64%) and 5 were males (%35/7). With one exception, peer reviewers inside the journal university were more successful than peer reviewers outside the journal university in distinguishing the other eight general items. No a peer reviewer reported all of the nine items. Among the nine items, "sample size" was reported by the highest proportion (64%) of peer reviewers.

Conclusion: Peer reviewing should be improved among peer reviewers of the scientific journal of this study and proper interventions should be conducted. More investigations are needed to cover more scientific journals and more peer reviewers.

Key words: Precision, Peer Reviewer, Scientific, Journal, Manuscripts

Funding: This research was funded by Rafsanjan University of Medical Sciences, Occupational Environment Research Centre.

Conflict interest: None declared.

Ethical approval: The Ethics Committee of Rafsanjan University of Medical Sciences.

How to cite this article: Vazirinejad R, Rezaeian M, Taghavi M. Assessing Peer Reviewer Comments on a Persian Language Manuscript Sent to an Iranian Scientific Journal, 2010. *J Rafsanjan Univ Med Scie* 2013; 12(2): 127-136. [Farsi]

1- Associate Prof., Social Medicine Dept, Medical School, Occupational Environment Research Centre Rafsanjan, University of Medical Sciences,Rafsanjan, Iran

2- Associate Prof., Social Medicine Dept, Medical School, Rafsanjan University of Medical Sciences, Rafsanjan, Iran (Corresponding Author) (0391) 5234003, Fax:(0391) 5225209, E-mail: moeygmr2@yahoo.co.uk

3- Assistant Prof., Anatomy Dept, Medical School, Rafsanjan University of Medical Sciences, Rafsanjan, Iran

[Downloaded from journal.rums.ac.ir on 2026-11-08]

[DOR: 20.1001.1.17353165.1392.12.2.4.0]